

Reglementen

Inhoudstafel

- 1. Het IALA bebakeningssysteem
 - 1.1. Basisvormen van betonning
 - 1.2. Karakteristieken van lichten
 - 1.3. Soorten betonning
- 2. IBVAZ Deel A: Algemeen
 - 2.1. Voorschrift 1: Toepassing
 - 2.2. Voorschrift 2: Verantwoordelijkheid
 - 2.3. Voorschrift 3: Begripsomschrijvingen
- 3. IBVAZ Deel B/I: Gedrag van vaartuigen bij elk soort zicht
 - 3.1. Voorschrift 4: Toepassing
 - 3.2. Voorschrift 5: Uitkijk
 - 3.3. Voorschrift 6: Veilige vaart
 - 3.4. Voorschrift 7: Gevaar voor aanvaring
 - 3.5. Voorschrift 8: Maatregelen ter vermindering van aanvaring
 - 3.6. Voorschrift 9: Nauwe vaarwaters
 - 3.7. Voorschrift 10: Verkeersscheidingsstelsels
- 4. IBVAZ Deel B/II: Gedrag van vaartuigen die in zicht van elkaar zijn
 - 4.1. Voorschrift 11: Toepassing
 - 4.2. Voorschrift 12: Zeilvaartuigen
 - 4.3. Voorschrift 13: Oplopen
 - 4.4. Voorschrift 14: Recht tegen elkaar insturen
 - 4.5. Voorschrift 15: Koers kruisen
 - 4.6. Voorschrift 16: Maatregelen van het vaartuig dat moet uitwijken
 - 4.7. Voorschrift 17: Maatregelen van het vaartuig dat koers en vaart moet houden
 - 4.8. Voorschrift 18: Verantwoordelijkheden van vaartuigen onderling
- 5. IBVAZ Deel B/III: Gedrag van vaartuigen bij beperkt zicht
 - 5.1. Voorschrift 19: Gedrag van vaartuigen bij beperkt zicht
- 6. IBVAZ Deel C: Lichten en dagmerken
 - 6.1. Voorschrift 20: Toepassing
 - 6.2. Voorschrift 21: Begripsomschrijvingen
 - 6.3. Voorschrift 22: Zichtbaarheid
 - 6.4. Voorschrift 23: Werktuiglijk voortbewogen vaartuigen
 - 6.5. Voorschrift 24: Slepen en duwen
 - 6.6. Voorschrift 25: Zeilvaartuigen en vaartuigen voortbewogen door riemen
 - 6.7. Voorschrift 26: Vissersvaartuigen
 - 6.8. Voorschrift 27: Onmanoevreerbare en beperkt manoeuvreerbare vaartuigen
 - 6.9. Voorschrift 28: Door diepgang beperkt manoeuvreerbare vaartuigen
 - 6.10. Voorschrift 29: Loodsvaartuigen
 - 6.11. Voorschrift 30: Ten anker liggende en aan de grond zittende vaartuigen
 - 6.12. Voorschrift 31: Watervliegtuigen
- 7. IBVAZ Deel D: Geluids- en lichtseinen
 - 7.1. Voorschrift 32: Begripsomschrijvingen
 - 7.2. Voorschrift 33: Middelen van geluidsseinen
 - 7.3. Voorschrift 34: Manoevreer- en waarschuwingseinen
 - 7.4. Voorschrift 35: Geluidsseinen bij beperkt zicht
 - 7.5. Voorschrift 36: Seinein om de aandacht te trekken
 - 7.6. Voorschrift 37: Noodseinen
- 8. IBVAZ Bijlagen
 - 8.1. Bijlage I: Plaatsing en technische bijzonderheden van lichten en dagmerken
 - 8.2. Bijlage II: Aanvullende seinen voor vissersvaartuigen die in elkaars nabijheid vissen
 - 8.2.1. Seinein voor treilers
 - 8.2.2. Seinein voor vaartuigen met ringzegen
 - 8.3. Bijlage III: Technische bijzonderheden van toestellen voor geluidsseinen
 - 8.4. Bijlage IV: Noodseinen
- 9. Belangrijke bemerkingen
- 10. Versoepelingen voor kleine vaartuigen
 - 10.1. Kleine vaartuigen

- 10.2. Vaartuigen met een lengte < 7m
- 10.3. Vaartuigen met een lengte < 12m
- 10.4. Vaartuigen met een lengte < 20m
- 11. Relevante morsesen
- 12. Relevante vlaggesen

1. Het IALA bebakeningssysteem

1.1. Basisvormen van betonning

1. tonnen
 - spitse tonnen
 - stompe tonnen
 - bolle tonnen
 - gewone tonnen
2. torenboeien (altijd met topteken)
3. sparboeien (altijd met topteken)

1.2. Karakteristieken van lichten

	Benaming	Notatie
Occulting	single occulting	Oc
	group occulting	Oc(n)
	composite group occulting	Oc(n+m)
Isophase	isophase	Iso
Flashing	long flashing	LFI
	single flashing	FI
	group flashing	FI(n)
	composite group flashing	FI(n+m)
Quick	continuous quick	Q
	group quick	Q(n)
Very quick	continuous very quick	VQ
	group very quick	VQ(n)
Morse code	morse code	Mo(x)

Overzicht van de verschillende lichtkarakteristieken (n en m staan voor een aantal per periode, x staat voor een letter).

1.3. Soorten betonning

1. laterale betonning
 - stuurboord/bakboord geldt t.o.v. de betonningsrichting
 - van zee naar land
 - in wijzerzin rond de continenten
 - aangegeven op de kaart door een pijl
 - in regio B wisselt enkel de kleur van kant
2. veilig vaarwater
3. kardinale betonning
4. geïsoleerd gevaar
5. speciale markering
6. nood wrak boei

	Ligging	Boei	Topteken	Licht		Nummering
				Ritme	Kleur	
Laterale betonning	stuurboord kant vaarwater			alles behalve FI(2+1)	G	oneven
	stuurboord kant voorkeurroute (d.w.z. voorkeurroute aan de kant van de rode tonnen)			FI(2+1)	G	
	bakboord kant vaarwater			alles behalve FI(2+1)	R	even
	bakboord kant voorkeurroute (d.w.z. voorkeurroute aan de kant van de groene tonnen)			FI(2+1)	R	
Veilig vaarwater	op veilige plaats			Iso Oc LFI 10s Mo(A)	W	
Kardinale betonning	noordelijk v/h gevaar			Q VQ	W	
	oostelijk v/h gevaar			Q(3) 10s VQ(3) 5s	W	
	zuidelijk v/h gevaar			Q(6) + LFI 15s VQ(6) + LFI 10s	W	
	westelijk v/h gevaar			Q(9) 15s VQ(9) 10s	W	
Geïsoleerd gevaar	op gevaar			FI(2)	W	
Speciale markering				alles behalve ritmes voor witte lichten	Y	
Nood wrak boei	ter hoogte van een nieuw ontdekt gevaar voor de navigatie in afwachting van berging of andere betonning			FI(2) 3s	BuY	

Overzicht van de verschillende soorten betonning.

2. IBVAZ Deel A: Algemeen

2.1. Voorschrift 1: Toepassing

1. van toepassing op alle vaartuigen
 - op volle zee
 - op wateren in verbinding met de volle zee en bevaarbaar door zeegaande vaartuigen
2. bijzondere voorschriften
 - kunnen uitgevaardigd worden door de bevoegde instanties
 - voor wateren in verbinding met de volle zee en bevaarbaar door zeegaande vaartuigen
 - moeten zoveel mogelijk in overeenstemming zijn met de voorschriften
3. aanvullende lichten, dagmerken en geluidsseinen
 - kunnen uitgevaardigd worden door de bevoegde instanties
 - voor convoaien, oorlogsschepen en visserij in vlootverband
 - mogen niet kunnen verward worden met lichten, dagmerken of geluidsseinen uit de voorschriften
4. afwijkingen betreffende lichten, dagmerken en apparaten voor geluidsseinen
 - kunnen toegelaten worden door de bevoegde instanties
 - door bijzondere constructie of opdrachten
 - moeten zoveel mogelijk in overeenstemming zijn met de voorschriften
5. de IMO kan verkeersscheidingsstelsels aannemen waarop de voorschriften van toepassing zijn

2.2. Voorschrift 2: Verantwoordelijkheid

1. vaartuig, reder, kapitein en bemanning blijven verantwoordelijk voor de gevolgen van
 - niet naleving van de voorschriften
 - veronachtzaming van goede zeemanschap
 - veronachtzaming van bijzondere omstandigheden
2. afwijken van de voorschriften kan nodig zijn ter vermindering van onmiddellijk gevaar
 - rekening houden met gevaren voor de navigatie en voor aanvaring
 - rekening houden met bijzondere omstandigheden

2.3. Voorschrift 3: Begripsomschrijvingen

Begrip	Omschrijving
vaartuig	elk drijvend tuig geschikt als middel van vervoer te water
werktuiglijk voortbewogen vaartuig	voortbewogen door machines
zeilvaartuig	onder zeil zonder gebruik te maken van eventuele voortstuwingsmachines
vaartuig bezig met visserij	vissend met netten, lijnen, sleepnetten of ander vistuig die de manoeuvreerbaarheid beperken
watervliegtuig	luchtvaartuig ontworpen om op het water te manoevreren
onmanoevreerbaar vaartuig	door een buitengewone omstandigheid niet in staat te manoevreren overeenkomstig de voorschriften
beperkt manoevreerbaar vaartuig	door de aard van het werk beperkt in de mogelijkheid te manoevreren overeenkomstig de voorschriften (bijv. boeienleggers, kabelleggers, pijpenleggers, baggerschepen, duikschepen, varende bevoorradingsschepen, vliegdekschepen, mijnnevgers, sleepers met een moeilijk handelbare sleep)
door diepgang beperkt manoevreerbaar vaartuig	door diepgang t.o.v. de waterdiepte en de breedte van de vaargeul beperkt in de mogelijkheid af te wijken van zijn koers
varend	niet ten anker, niet vastgemaakt aan de wal, niet aan de grond
lengte	lengte over alles
breedte	grootste breedte buitenwerks
in zicht van elkaar	wederzijds waarneembaar met het oog
beperkt zicht	zicht beperkt door mist, nevelig weer, sneeuwval, zware regenbuien, zandstormen en aanverwanten

Begripsomschrijvingen.

3. IBVAZ Deel B/I: Gedrag van vaartuigen bij elk soort zicht

3.1. Voorschrift 4: Toepassing

1. afdeling I geldt bij elk soort zicht

3.2. Voorschrift 5: Uitkijk

1. ten allen tijde goede uitkijk houden (kijken en luisteren)
2. alle vlg. de omstandigheden passende en beschikbare middelen gebruiken
 - verrekijker
 - radar
 - communicatiemiddelen
 - een extra uitkijk plaatsen
 - overschakelen op handsturing
3. voor een volledige beoordeling van de situatie en het gevaar voor aanvaring

3.3. Voorschrift 6: Veilige vaart

1. ten allen tijde een dusdanige vaart aanhouden dat
 - doeltreffende maatregelen kunnen genomen worden om aanvaring te vermijden
 - kan gestopt worden binnen een aan de omstandigheden aangepaste afstand
2. bepalende factoren voor alle vaartuigen
 - de zichtbaarheid
 - de verkeersdichtheid
 - de manoeuvreerbaarheid
 - het achtergrondlicht
 - de toestand van wind, zee en stroom
 - de nabijheid van gevaren
 - de diepgang t.o.v. de waterdiepte
3. bepalende factoren voor vaartuigen met een goed werkende radar
 - de kenmerken, doeltreffendheid en beperkingen van de radar
 - de beperkingen door het gebruikte radarbereik
 - de invloed van de toestand van de zee en het weer
 - de mogelijkheid dat kleine objecten niet tijdig worden ontdekt
 - het aantal, de plaats en de beweging van de waargenomen vaartuigen
 - de nauwkeuriger beoordeelde zichtbaarheid

3.4. Voorschrift 7: Gevaar voor aanvaring

1. alle beschikbare middelen gebruiken om te bepalen of er gevaar voor aanvaring bestaat
2. bij twijfel ervan uitgaan dat er gevaar voor aanvaring bestaat
3. correct gebruik maken van radar indien aanwezig en goed werkend
 - nasporen over grote afstand
 - stelselmatig nagaan van ontdekte voorwerpen (plotten)
4. geen gevolgen trekken op basis van summiere gegevens (zeker niet summiere radargegevens)
5. situaties waarin gevaar voor aanvaring bestaat of kan bestaan
 - naderen van een vaartuig met onveranderende kompaspeiling
 - naderen van een zeer groot vaartuig
 - naderen van een sleep
 - dicht naderen van een vaartuig

3.5. Voorschrift 8: Maatregelen ter vermindering van aanvaring

1. moeten doelmatig zijn
2. moeten ruim op tijd genomen worden
3. moeten rekening houden met de gebruiken van goed zeemanschap
4. veranderingen van koers en vaart moeten voldoende opvallen
5. te dicht naderen voorkomen met alleen een koersverandering kan wanneer
 - ze bijtijds genomen wordt
 - ze voldoende ruim is
 - ze niet leidt tot een andere situatie van te dicht naderen
6. moeten leiden tot het elkaar voorbijvaren op een veilige afstand
7. moeten gecontroleerd worden op doeltreffendheid tot wanneer het andere vaartuig

- volledig gepasseerd is
 - goed vrij is
8. zo nodig vaart verminderen of de vaart er volledig uithalen
 9. een vaartuig dat de doorgang niet mag belemmeren
 - moet tijdig de nodige maatregelen treffen
 - is niet van zijn verplichting ontheven wanneer er gevaar voor aanvaring ontstaat
 - moet rekening houden met de maatregelen die kunnen geboden zijn
 10. een vaartuig waarvan de doorgang niet mag belemmerd worden
 - blijft verplicht de voorschriften na te leven wanneer er gevaar voor aanvaring ontstaat

3.6. Voorschrift 9: Nauwe vaarwaters

1. zo dicht mogelijk de buitenzijde van het vaarwater aan stuurboordzijde houden
2. vaartuigen bezig met visserij mogen de doorvaart niet belemmeren
3. mogen de doorvaart niet belemmeren van tot het nauwe vaarwater beperkte vaartuigen
 - vaartuigen < 20m
 - zeilvaartuigen
 - kruisende vaartuigen
4. wanneer een opgelopen vaartuig maatregelen dient te nemen voor een veilig verloop
 - moeten oploper en opgelopen de passende seinen geven (voorschrift 34)
 - moet de oploper voorschrift 13 blijven toepassen
5. bij het naderen van een gebied met belemmerd zicht
 - het passende sein geven (voorschrift 34)
 - met bijzondere waakzaamheid varen
6. ankeren vermijden

3.7. Voorschrift 10: Verkeersscheidingsstelsels

1. van toepassing op de door de IMO aangenomen verkeersscheidingsstelsels
2. gedrag wanneer gebruik gemaakt wordt van een verkeersscheidingsstelsel
 - in de passende verkeersbaan varen
 - in de algemene richting van de verkeersbaan varen
 - zo veel mogelijk vrij blijven van de scheidingszone of -lijn
 - de verkeersbaan binnenvaren en verlaten
 - zo veel mogelijk aan de uiteinden
 - aan de zijkanten onder een zo klein mogelijke hoek
3. gedrag wanneer niet gebruik gemaakt wordt van een verkeersscheidingsstelsel
 - het met een zo ruim mogelijke marge vermijden
4. het kruisen van verkeersbanen
 - zo veel mogelijk vermijden
 - met een haakse voorligging
5. mogen de zone kustverkeer gebruiken
 - vaartuigen die daar veiliger kunnen varen
 - vaartuigen < 20m
 - zeilvaartuigen
 - vaartuigen bezig met visserij
 - vaartuigen op weg van en naar een haven, een offshore constructie, een loodsstation, ...
 - vaartuigen die onmiddellijk gevaar moeten vermijden
6. redenen om de scheidingszone binnen te varen of de scheidingslijn te kruisen
 - de verkeersbanen kruisen
 - een verkeersbaan binnenvaren of verlaten
 - onmiddellijk gevaar vermijden
 - vissen in de scheidingszone
7. aan de uiteinden met bijzondere voorzichtigheid varen
8. ankeren vermijden (erin en aan de uiteinden)
9. vaartuigen bezig met visserij mogen de doorvaart niet belemmeren
10. mogen de doorvaart van een werktuiglijk voortbewogen vaartuig niet belemmeren
 - vaartuigen < 20m
 - zeilvaartuigen
11. een beperkt manoeuvreerbaar vaartuig is vrijgesteld van naleving
 - bij werkzaamheden t.b.v. de veilige navigatie
 - bij werkzaamheden aan een onderzeese kabel
 - voor zover zulks nodig is om de werken uit te voeren

4. IBVAZ Deel B/II: Gedrag van vaartuigen die in zicht van elkaar zijn

4.1. Voorschrift 11: Toepassing

1. afdeling II geldt voor vaartuigen in zicht van elkaar

4.2. Voorschrift 12: Zeilvaartuigen

1. voorwaarden voor toepassing
 - 2 zeilvaartuigen
 - die mekaar naderen
 - met gevaar voor aanvaring
2. het over stuurboord liggende moet uitwijken indien beide over een andere boeg liggen
3. het loefwaartse moet uitwijken indien beide over dezelfde boeg liggen
4. een lijwaarts, over stuurboord liggend zeilvaartuig in twijfel over hoe het andere ligt, moet uitwijken
5. loefzijde betekent de andere zijde dan die waarover
 - het grootzeil gevoerd wordt
 - het grootste langsscheepse zeil bijstaat (vierkant getuigde vaartuigen)

4.3. Voorschrift 13: Oplopen

1. de oploper moet uitwijken
2. oplopen betekent naderen vanuit de sector van het heklicht
3. twijfelgevallen beschouwen als oplopen
4. de oploper kan niet tot koerskruiser evolueren

4.4. Voorschrift 14: Recht tegen elkaar insturen

1. voorwaarden voor toepassing
 - 2 werktuiglijk voortbewogen vaartuigen
 - op (bijna) tegengestelde koersen
 - met gevaar voor aanvaring
2. beide vaartuigen moeten uitwijken naar stuurboord
3. recht tegen elkaar insturen betekent
 - 's nachts de toplichten in 1 lijn en/of beide zijlichten zien
 - overdag het overeenkomstige beeld waarnemen
4. twijfelgevallen beschouwen als recht tegen elkaar insturen

4.5. Voorschrift 15: Koers kruisen

1. voorwaarden voor toepassing
 - 2 werktuiglijk voortbewogen vaartuigen
 - op kruisende koersen
 - met gevaar voor aanvaring
2. het vaartuig met het andere aan stuurboord moet uitwijken
3. het uitwijkplichtige vaartuig moet vermijden vóór het andere over te lopen

4.6. Voorschrift 16: Maatregelen van het vaartuig dat moet uitwijken

1. tijdig voldoende maatregelen nemen om goed vrij te blijven

4.7. Voorschrift 17: Maatregelen van het vaartuig dat koers en vaart moet houden

1. vaart en koers behouden
2. zelf manoevreren wanneer het andere vaartuig niet reageert (als werktuiglijk voortbewogen vaartuig vermijden koers te wijzigen naar bakboord t.o.v. een werktuiglijk voortbewogen vaartuig aan bakboord) = manoeuvre van de laatste minuut
3. zo nodig zelf manoevreren om het andere vaartuig te helpen een aanvaring te vermijden = comaneuver

4.8. Voorschrift 18: Verantwoordelijkheden van vaartuigen onderling

1. volgorde van prioriteit
 - onmanoevreeerbare vaartuigen
 - beperkt manoevreeerbare vaartuigen
 - door diepgang beperkt manoevreeerbare vaartuigen (zo mogelijk voor lager gerangschikte)
 - vaartuigen bezig met visserij
 - zeilvaartuigen
 - werktuiglijk voortbewogen vaartuigen
2. een door diepgang beperkt manoevreebaar vaartuig moet
 - met bijzondere omzichtigheid varen
 - ten volle rekening houden met zijn bijzondere toestand
3. een watervliegtuig op het water moet
 - ruim vrij blijven van alle vaartuigen
 - vermijden de vaart van vaartuigen te belemmeren
 - bij gevaar voor aanvaring handelen vlgs. de voorschriften

5. IBVAZ Deel B/III: Gedrag van vaartuigen bij beperkt zicht

5.1. Voorschrift 19: Gedrag van vaartuigen bij beperkt zicht

1. afdeling III geldt voor
 - vaartuigen niet in zicht van elkaar
 - in gebieden met beperkt zicht
2. een veilige vaart aanhouden aangepast aan de heersende omstandigheden
3. een werktuiglijk voortbewogen vaartuig moet gereed zijn om te manoevreren
4. bij de toepassing van afdeling I rekening gehouden met de heersende omstandigheden
5. via radar vaststellen en tijdig maatregelen nemen indien
 - men elkaar te dicht nadert
 - er gevaar voor aanvaring bestaat
6. koersveranderingen ter voorkoming van aanvaring
 - niet naar bakboord voor een vaartuig voorlijker dan dwars (dat niet opgelopen wordt)
 - niet in de richting van een vaartuig dwars of achterlijker dan dwars
7. vaart verminderen tot het minimum om bestuurbaar te blijven wanneer
 - het mistsein van een ander vaartuig voorlijker dan dwars gehoord wordt
 - het te dicht naderen van een ander vaartuig voorlijker dan dwars onvermijdbaar is
8. totdat het gevaar voor aanvaring is geweken
 - zo nodig de vaart volledig uit het vaartuig halen
 - in elk geval uiterst voorzichtig manoevreren

6. IBVAZ Deel C: Lichten en dagmerken

6.1. Voorschrift 20: Toepassing

1. alle voorschriften
 - in alle weersomstandigheden
2. voorschriften betreffende lichten
 - van zonsondergang tot zonsopkomst
 - bij beperkt zicht
 - wanneer het noodzakelijk wordt geacht
3. voorschriften betreffende dagmerken
 - overdag
4. van zonsondergang tot zonsopkomst geen lichten tonen die
 - kunnen worden verward met voorgeschreven lichten
 - de zichtbaarheid of het karakter van voorgeschreven lichten aantasten
 - het houden van goede uitkijk belemmeren
5. lichten en dagmerken moeten voldoen aan de bepalingen in bijlage I

6.2. Voorschrift 21: Begripsomschrijvingen

Licht	Symbool	Sector	Plaatsing	Frequentie
toplicht		225°	in het vlak van kiel en stevens	continu
zijlichten		112.5° per kant		continu
heklicht		135°	zo dicht mogelijk bij het hek	continu
sleeplicht		135°	zo dicht mogelijk bij het hek	continu
rondom zichtbaar		360°		continu
schitterlicht		360°		> 120 /min

Begripsomschrijving van de verschillende lichten

1. versoepelingen omwille van beperkte lengte
 - lengte < 20m: een bicolor in het vlak van kiel en stevens i.p.v. de zijlichten

6.3. Voorschrift 22: Zichtbaarheid

Licht	< 12m	12m - 20m	20m - 50m	> 50m
toplicht	2	3	5	6
zijlichten	1	2	2	3
heklicht	2	2	2	3
sleeplicht	2	2	2	3
rondom zichtbaar	2	2	2	3

Vereiste zichtbaarheid (in zeemijl) van de verschillende lichten

6.4. Voorschrift 23: Werktuiglijk voortbewogen vaartuigen

Vaartuig		Lichten	Bijz. lichten
werktuiglijk voortbewogen	varend	 L50	
luchtkussen ⁽¹⁾	varend zonder waterverplaatsing	 L50	

⁽¹⁾ de richting van verplaatsing kan verschillen van de verwachting volgens het beeld van het vaartuig
(L50 = verplicht > 50m maar toegelaten < 50m)

1. plaatsing van de lichten

- het 1ste toplicht op het voorschip
- het 2de toplicht achter het 1ste en hoger

2. versoepelingen omwille van beperkte lengte

- lengte < 12m: een rondom zichtbaar wit licht en zijlichten i.p.v. de voorgeschreven lichten
- lengte < 7m en snelheid < 7 knopen: een rondom zichtbaar wit licht en zo mogelijk zijlichten i.p.v. de voorgeschreven lichten
- lengte < 12m: het toplicht of het rondom zichtbaar wit licht mag uit het vlak van kiel en stevens indien de zijlichten vervangen worden door een bicolor in het vlak van kiel en stevens of zo dicht mogelijk nabij het vlak van het toplicht of het rondom zichtbaar wit licht

6.5. Voorschrift 24: Slepen en duwen

Vaartuig		Lichten	Bijz. lichten	Dagmerken
werktuiglijk voortbewogen	slepend sleep < 200m			
	slepend sleep > 200m			
	duwend ⁽¹⁾			
	langsij slepend			
anders dan een niet of weinig opvallend zich gedeeltelijk onder water bevindend vaartuig of voorwerp of een combinatie van beide	gesleept sleep < 200m			
	gesleept sleep > 200m			
vaartuig	geduwd ⁽¹⁾			
	langsij gesleept			
niet of weinig opvallend zich gedeeltelijk onder water bevindend vaartuig of voorwerp of een combinatie van beide	gesleept sleep < 200m			
	gesleept sleep > 200m			

⁽¹⁾ samengestelde eenheden moeten als werktuiglijk voortbewogen vaartuigen beschouwd worden
(L50 = verplicht > 50m maar toegelaten < 50m)

1. plaatsing van de lichten

- het 2de toplicht achter het 1ste en hoger
- de zijlichten van een geduwd of langsij gesleept vaartuig voorop

2. plaatsing van de bijzondere lichten

- voor een slepend vaartuig loodrecht boven het heklicht
- voor een niet of weinig opvallend, zich gedeeltelijk onder water bevindend gesleept vaartuig of voorwerp of een combinatie van beide
 - nabij het voorste uiteinde (geen voor draconen)
 - nabij het achterste uiteinde
 - met een tussenafstand van max. 100m indien langer dan 100m
 - nabij elke zijde ter plaatse van de grootste breedte indien breder dan 25m

3. plaatsing van de dagmerken

- voor een slepend vaartuig op de best zichtbare plaats (geen indien de sleep < 200m)
- voor een gesleept vaartuig op de best zichtbare plaats (geen indien de sleep < 200m)
- voor een niet of weinig opvallend, zich gedeeltelijk onder water bevindend gesleept vaartuig of voorwerp of een combinatie van beide
 - zo ver mogelijk naar voren op de best zichtbare plaats (geen indien de sleep < 200m)
 - nabij het achterste uiteinde van het laatste vaartuig

4. versoepelingen omwille van onuitvoerbaarheid

- de aanwezigheid van een (niet of weinig opvallend) gesleept vaartuig aanduiden
- de sleepdraad verlichten bij een ongebruikelijk slepend vaartuig

6.6. Voorschrift 25: Zeilvaartuigen en vaartuigen voortbewogen door riemen

Vaartuig		Lichten	Bijz. lichten
zeilvaartuig ⁽¹⁾	varend		

⁽¹⁾ zeilvaartuigen voorzien van een omgekeerde kegel moeten als werktuiglijk voortbewogen vaartuigen beschouwd worden

1. plaatsing van de bijzondere lichten
 - nabij de top van de mast op de best zichtbare plaats
2. versoepelingen omwille van beperkte lengte
 - lengte < 20m: een tricolor op de best zichtbare plaats nabij de top van de mast i.p.v. de voorgeschreven lichten
 - lengte < 7m: een witte elektrische lamp of lantaarn i.p.v. de voorgeschreven lichten
3. versoepelingen omwille van onuitvoerbaarheid
 - door riemen voortbewogen: een witte elektrische lamp of lantaarn i.p.v. de voorgeschreven lichten

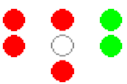
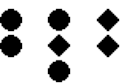

6.7. Voorschrift 26: Vissersvaartuigen

Vaartuig		Lichten	Bijz. lichten	Dagmerken
bezig met treilvisserij	vaart lopend	 		
	varend			
	ten anker			
bezig met niet-treilvisserij uitstaand vistuig < 150m	vaart lopend			
	varend			
	ten anker			
bezig met niet-treilvisserij uitstaand vistuig > 150m	vaart lopend		 	
	varend			
	ten anker			

(L50 = verplicht > 50m maar toegelaten < 50m)

1. plaatsing van de lichten
 - het toplicht achter de bijzondere lichten en hoger
2. plaatsing van de bijzondere lichten
 - voor ver uitstaand vistuig in de richting van het vistuig
3. plaatsing van de dagmerken
 - voor ver uitstaand vistuig in de richting van het vistuig

6.8. Voorschrift 27: Onmanoevreebare en beperkt manoeuvreerbare vaartuigen

Vaartuig		Lichten	Bijz. lichten	Dagmerken
onmanoevreebaar	vaart lopend			
	varend			
beperkt manoeuvrebaar	vaart lopend			
	varend			
	ten anker	zie voorschrift 30	 + voorschrift 30	 + voorschrift 30
beperkt manoeuvrebaar (bezig met bagger- of onderwaterwerken)	vaart lopend			
	varend			
	ten anker			
beperkt manoeuvrebaar (bezig met mijnopruijing) ⁽¹⁾	varend	zie voorschrift 23		
	ten anker	zie voorschrift 30	 + voorschrift 30	 + voorschrift 30
sleper met moeilijk handelbare sleep	slepend	zie voorschrift 24	 + voorschrift 24	 + voorschrift 24

⁽¹⁾ 1000m van wegblijven
(L50 = verplicht > 50m maar toegelaten < 50m)

1. plaatsing van de bijzondere lichten

- voor een onmanoevreebaar vaartuig op de best zichtbare plaats
- voor een beperkt manoeuvrebaar vaartuig op de best zichtbare plaats
- voor een vaartuig bezig met mijnopruijing nabij de top van de voormast tot aan elk uiteinde van de ra

2. plaatsing van de dagmerken

- voor een onmanoevreebaar vaartuig op de best zichtbare plaats
- voor een beperkt manoeuvrebaar vaartuig op de best zichtbare plaats
- voor een vaartuig bezig met mijnopruijing nabij de top van de voormast tot aan elk uiteinde van de ra

3. versoepelingen omwille van beperkte lengte

- kleine vaartuigen bezig met duikwerkzaamheden: geen aanduiding van de goede en de slechte kant met bijzondere lichten en de seinvlag A (van onbuigzaam materiaal, tenminste 1m hoog en langs alle kanten zichtbaar) i.p.v. de dagmerken
- lengte < 12m behalve vaartuigen bezig met duikwerkzaamheden: geen bijzondere lichten en geen dagmerken zowel onmanoevreebaar als beperkt manoeuvrebaar

6.9. Voorschrift 28: Door diepgang beperkt manoeuvreerbare vaartuigen

Vaartuig	Lichten	Bijz. lichten	Dagmerken
door diepgang beperkt manoeuvreerbaar	zie voorschrift 23		

- plaatsing van de bijzondere lichten
 - op de best zichtbare plaats
- plaatsing van de dagmerken
 - op de best zichtbare plaats

6.10. Voorschrift 29: Loodsvaartuigen

Vaartuig	Lichten	Bijz. lichten	Dagmerken	
bezig met loodsdienst	varend			
	ten anker	zie voorschrift 30	 + voorschrift 30	zie voorschrift 30

- plaatsing van de bijzondere lichten
 - nabij de top van de mast

6.11. Voorschrift 30: Ten anker liggende en aan de grond zittende vaartuigen

Vaartuig	Lichten	Dagmerken
ten anker	 deklichten L50 L100	
aan de grond	 L50 	

(L50 = verplicht > 50m maar toegelaten < 50m)
(L100 = verplicht > 100m maar toegelaten < 100m)

- plaatsing van de lichten
 - indien 1 rondom wit op de best zichtbare plaats
 - indien 2 rondom witte het 1ste op het voorschip en het 2de nabij het hek en lager
 - de rondom rode op de best zichtbare plaats
- plaatsing van de dagmerken
 - voor een vaartuig ten anker op het voorschip op de best zichtbare plaats
 - voor een vaartuig aan de grond op de best zichtbare plaats
- versoepelingen omwille van beperkte lengte
 - lengte < 7m: geen ankerlichten en geen dagmerken wanneer ten anker op een ongevaarlijke plaats
 - lengte < 12m: geen bijzondere lichten en geen dagmerken wanneer aan de grond

6.12. Voorschrift 31: Watervliegtuigen

- zoveel mogelijk de lichten en dagmerken benaderen qua eigenschappen en plaatsing

7. IBVAZ Deel D: Geluids- en lichtseinen

7.1. Voorschrift 32: Begripsomschrijvingen

1. een fluit is elk toestel voor geluidsseinen dat
 - de voorgeschreven stoten kan voortbrengen
 - voldoet aan de eisen van bijlage II
2. een korte stoot duurt ongeveer 1 seconde
3. een lange stoot duurt 4 à 6 seconden

7.2. Voorschrift 33: Middelen van geluidsseinen

1. vaartuigen > 12m moeten uitgerust zijn met
 - een fluit en een klok
 - die voldoen aan de eisen van bijlage II
2. vaartuigen > 100m moeten uitgerust zijn met
 - een fluit, een klok en een gong
 - die voldoen aan de eisen van bijlage II
3. vaartuigen < 12m mogen andere middelen voor geluidsseinen gebruiken

7.3. Voorschrift 34: Manoevreer- en waarschuwingsseinen

Situatie	Betekenis	Geluidssein	Aanvullend lichtsein	
in zicht van elkaar als varend werktuiglijk voortbewogen vaartuig handelen vlg. de voorschriften	ik verander koers naar stuurboord	■	E	overeenkomstig, eventueel herhaald met minstens 10s tussenpauze terwijl de handeling wordt uitgevoerd
	ik verander koers naar bakboord	■ ■	I	
	ik sla achteruit	■ ■ ■	S	
in zicht van elkaar oplopen in een nauw vaarwater	ik ga u oplopen aan stuurboord	■ ■ ■	G	geen
	ik ga u oplopen aan bakboord	■ ■ ■ ■	Z	
	ik ga akkoord	■ ■ ■ ■	C	
in zicht van elkaar	ik twijfel aan uw voornemens	■ ■ ■ ■ ■ minstens 5 kort opeen	5	overeenkomstig
naderen van een gebied met belemmerd zicht	ik kom eraan	■	T	geen
	ik heb u gehoord	■	T	

7.4. Voorschrift 35: Geluidsseinen bij beperkt zicht

Vaartuig		Mistsein		Waarschuwingsein	
werktuiglijk voortbewogen	vaart lopend	—	T	▪ ▪ ▪ ▪ ▪ minstens 5 kort opeen (zie voorschrift 34)	5
	varend	— —	M		
vaartuig	slepend	— ▪ ▪ ▪	D		
	duwend ⁽¹⁾				
zeilvaartuig					
bezig met visserij	varend				
	ten anker				
onmanoevrerbaar					
beperkt manoevrerbaar	varend				
	ten anker				
door diepgang beperkt manoevrerbaar					
een of meerdere	gesleept ⁽²⁾	— ▪ ▪ ▪ ▪	B		
ten anker		5s 📣 5s 🚨 L100		▪ — ▪	R
aan de grond		3 x 📣 + 5s 📣 + 3 x 📣 5s 🚨 L100		▪ ▪ —	U

⁽¹⁾ samengestelde eenheden moeten als werktuiglijk voortbewogen vaartuigen beschouwd worden
⁽²⁾ op het laatste vaartuig indien bemand en onmiddellijk na het sein van het slepende vaartuig

1. fluitseinen dienen met tussenpozen van max. 2 minuten gegeven te worden
2. klokseinen dienen met tussenpozen van max. 1 minuut gegeven te worden
3. een vaartuig < 12m mag een ander doelmatig geluidssein geven met tussenpozen van max. 2 minuten
4. een vaartuig bezig met loodsdienst mag ▪ ▪ ▪ ▪ (H) als herkenningsein geven

7.5. Voorschrift 36: Seinen om de aandacht te trekken

1. geen licht- of geluidsseinen die kunnen verward worden met seinen uit de voorschriften
2. geen lichten die voor een navigatiemerk kunnen gehouden worden
3. geen zoeklicht (op het gevaar gericht) dat hindert of verwarring brengt
4. zeer felle schitter- of zwaailichten (strobe lichten) vermijden

7.6. Voorschrift 37: Noodseinen

1. de seinen voorgeschreven in bijlage IV gebruiken

8. IBVAZ Bijlagen

8.1. Bijlage I: Plaatsing en technische bijzonderheden van lichten en dagmerken

1. bij werktuiglijk voortbewogen vaartuigen > 20m mogen de zijlichten niet vóór het voorste toplicht geplaatst worden

8.2. Bijlage II: Aanvullende seinen voor vissersvaartuigen die in elkaars nabijheid vissen

8.2.1. Seinen voor treilers

Fase	Lichten
uitzetten van de netten	 L20
inhalen van de netten	 L20
vastzitten van de netten	 L20
treilvisserij in span	zoeklicht L20

(L20 = verplicht > 20m maar
toegelaten < 20m)

8.2.2. Seinen voor vaartuigen met ringzegen

Fase	Lichten
door het vistuig belemmerd in manoeuvreerbaarheid	

8.3. Bijlage III: Technische bijzonderheden van toestellen voor geluidsseinen

8.4. Bijlage IV: Noodseinen

1. geluidsseinen
 - een kanonschot of ander knalsein
 - een aanhoudend geluid met een toestel voor mistseinen
2. pyrotechnische seinen en aanverwanten
 - vlammen op het vaartuig
 - een vuurpijl of lichtkogel die rode sterren uitwerpt
 - een valschermsignaal of handstakellicht dat een rood licht toont
 - een rooksignaal dat oranje rook afgeeft
 - een kleurstof die het water verkleurt
3. radiocommunicatie-seinen
 - MAYDAY als gesproken woord via radiotelefonie
 - het radiotelefonie alarmsein
 - het radiotelegrafie alarmsein
 - seinen uitgezonden door EPIRB noodradiobakens
 - seinen uitgezonden door SART transponders
4. vlagseinen en aanverwanten
 - NC uit het Internationaal Seinboek
 - een vierkante vlag met een bal erboven of eronder
 - een stuk oranje zeildoek met zwart vierkant of cirkel
5. andere
 - langzaam en herhaald op en neer bewegen van beide armen

- SOS in morse code via gelijk welke weg

9. Belangrijke bemerkingen

1. vaartuigen die nooit een toplicht tonen
 - een gesleept, geduwd of langs zij gesleept vaartuig
 - een zeilvaartuig
 - een vaartuig bezig met niet-treilvisserij
 - een onmanoevrerbaar vaartuig
 - een vaartuig bezig met loodsdienst
 - een vaartuig ten anker
 - een vaartuig aan de grond
2. vaartuigen die altijd een toplicht tonen (indien aanwezig)
 - een vaartuig bezig met treilvisserij
3. vaartuigen waarbij een onderscheid gemaakt wordt tussen varende en vaart lopende
 - een vaartuig bezig met visserij
 - een onmanoevrerbaar vaartuig
 - een beperkt manoevrerbaar vaartuig, niet bezig met mijnopruiming
4. vaartuigen die geen ankerlichten of -dagmerken tonen bij gebruik van het anker
 - een vaartuig bezig met visserij
 - een beperkt manoevrerbaar vaartuig, bezig met bagger- of onderwaterwerken
5. vaartuigen die ankerlichten of -dagmerken kunnen tonen in combinatie met andere
 - een beperkt manoevrerbaar vaartuig, niet bezig met bagger- of onderwaterwerken
 - een vaartuig bezig met loodsdienst

10. Versoepelingen voor kleine vaartuigen

10.1. Kleine vaartuigen

1. beperkt manoeuvreerbare vaartuigen bezig met duikwerkzaamheden
 - geen aanduiding van de goede en de slechte kant met bijzondere lichten
 - de seinvlag A (van onbuigzaam materiaal, tenminste 1m hoog en langs alle kanten zichtbaar) i.p.v. de dagmerken

10.2. Vaartuigen met een lengte < 7m

1. werktuiglijk voortbewogen vaartuigen met een snelheid < 7 knopen
 - een rondom zichtbaar wit licht en zo mogelijk zijlichten i.p.v. de voorgeschreven lichten
2. zeilvaartuigen
 - een witte elektrische lamp of lantaarn i.p.v. de voorgeschreven lichten
3. ten anker liggende vaartuigen
 - geen ankerlichten en geen dagmerken wanneer ten anker op een ongevaarlijke plaats

10.3. Vaartuigen met een lengte < 12m

1. alle vaartuigen
 - andere middelen voor geluidsseinen i.p.v. de fluit, de klok en de gong
 - bij beperkt zicht een ander doelmatig geluidsein met tussenpozen van max. 2 minuten
2. werktuiglijk voortbewogen vaartuigen
 - een rondom zichtbaar wit licht en zijlichten i.p.v. de voorgeschreven lichten
 - het toplicht of het rondom zichtbaar wit licht mag uit het vlak van kiel en stevens indien de zijlichten vervangen worden door een bicolor in het vlak van kiel en stevens of zo dicht mogelijk nabij het vlak van het toplicht of het rondom zichtbaar wit licht
3. onmanoeuvreerbare vaartuigen
 - geen bijzondere lichten en geen dagmerken
4. beperkt manoeuvreerbare vaartuigen niet bezig met duikwerkzaamheden
 - geen bijzondere lichten en geen dagmerken
5. aan de grond zittende vaartuigen
 - geen bijzondere lichten en geen dagmerken

10.4. Vaartuigen met een lengte < 20m

1. alle vaartuigen
 - een bicolor in het vlak van kiel en stevens i.p.v. de zijlichten
2. werktuiglijk voortbewogen vaartuigen
 - de zijlichten vóór het voorste toplicht
3. zeilvaartuigen
 - een tricolor op de best zichtbare plaats nabij de top van de mast i.p.v. de voorgeschreven lichten

11. Relevante morseseinen

Letter	Morsecode	Toepassing	Betekenis
B	— • • •	mistsein	gesleept vaartuig
C	— • — •	manoevreersein	ik ga akkoord
D	— • •	mistsein	slepend of duwend vaartuig zeilvaartuig vaartuig bezig met visserij onmanoevrerbaar vaartuig beperkt manoevrerbaar vaartuig door diepgang beperkt manoevrerbaar vaartuig
E	•	manoevreersein	ik verander koers naar stuurboord
G	— — •	manoevreersein	ik ga u oplopen aan stuurboord
H	• • • •	herkenningssein	vaartuig bezig met loodsdiens
I	• •	manoevreersein	ik verander koers naar bakboord
M	— —	mistsein	varend werktuiglijk voortbewogen vaartuig
O	— — —	noodsein	SOS
R	• — •	waarschuwssein	vaartuig ten anker
S	• • •	manoevreersein	ik sla achteruit
		noodsein	SOS
T	—	waarschuwssein	naderen van een gebied met slecht zicht
		mistsein	vaart lopend werktuiglijk voortbewogen vaartuig
U	• • —	waarschuwssein	vaartuig aan de grond
Z	— — • •	manoevreersein	ik ga u oplopen aan bakboord

Relevante morseseinen in het kader van het internationaal reglement ter voorkoming van aanvaringen op zee.

12. Relevante vlaggeseinen

Letter	Vlag	Betekenis
A		ik heb een duiker onderwater, hou voldoende afstand aan lage snelheid
C		ja, affirmatief (deel van een noodsein)
G		ik haal mijn netten binnen
N		neen, negatief (deel van een noodsein)
P		mijn netten zitten vast aan een obstructie
T		hou afstand, ik ben aan het treilvissen in span
Z		ik zet mijn netten uit

Relevante vlaggeseinen in het kader van het internationaal reglement ter voorkoming van aanvaringen op zee.